

[Valdemar Sørensen.]

Jeg vil ikke udtale nogen som helst Mening om denne Dom eller om hele Forholdet; hvad jeg tilsigter med at nævne det, er blot at rejse det Spørgsmaal: Hvorledes glider nu et Forhold af denne Art ind i Reguleringskommissionens Virksomhed og ind i Udredningen? Hvorledes skiller Forslaget nu Sol og Vind i Forhold af denne Slags, som i Fremtiden vil komme til at ligge for mange Gange, og hvor Kommunen upaatvivleligt skal have sin Ret og den private Ejer sin? Hvorledes kommer det til at ligge i Praksis? Jeg vil sætte megen Pris paa, om man i Udvalget kunde faa Oplysning om, hvorledes dette meget vigtige Afsnit af Loven kommer til at virke.

Endnu har jeg tilbage at sige et Par Ord om § 60, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Bindslev omtalte, nemlig de Ordensbestemmelser, der — det kan vi jo godt sige med et stygt Ord — indfører en Censur, dog af meget mild Art, for Façaderne til Gader og Gaarde. Hvis vi her i Landet til Gengæld kan beholde den fuldkomne Ytringsfrihed, har jeg ikke noget imod, at Københavns Kommune ordner lidt om paa Façadernes Udseende her i Byen. De trænger til det i mange Henseender.

Men der er et Spørgsmaal, som for saa vidt er knyttet til dette, som Bestemmelsen naturligvis ogsaa omfatter Skiltning og Lysininstallation. Jeg vil bede om, at man vil tænke paa, at Bestemmelserne ikke alene skal omfatte de hæslige Jernskeletter til Lysreklamer, der mere og mere vanpryder Byen, men jo ogsaa burde omfatte selve Belysningen. Der er ikke megen Mening i, saa muntert og festligt det ser ud, at Belysningen paa Vesterbros Passage efterhaanden gør, at man kun højst usikkert kan skelne Færdselssignalerne. Alle disse Reklamer med Lys i samme Farver som Færdselssignalerne bliver en Dag en Fare for Færdselen, og man kommer til at tage det Spørgsmaal op til Undersøgelse, om man ikke paa en eller anden Maade skal reservere visse Farver for Færdselen og ligefrem forbyde at bruge dem til Reklamer paa de Steder, hvor det kan have forstyrrende Indflydelse paa Færdselsforholdene.

Jeg har heller ikke noget imod, om man forbandt denne Bestræbelse med noget Hensyn til Skønheden, for jeg kan ikke fragaa, at Udsigten til, at der kan skabes et festligt natligt Bybillede fra Raadhuspladsen og udefter — i Øjeblikket er et saadant skabt paa Hjørnet af Raadhuspladsen, hvor „Politiken“s Hus ligger —, bliver

mere og mere ødelagt ved den fantastisk brogede Illumination, der er indført derude. Jeg tror, Arkitekterne burde tænke paa, om ikke man skulde ind paa en Belysningsarkitektur. Der er mange Tvistemaal Arkitekterne imellem, men her er i hvert Fald et Felt, som er nogenlunde uopdyrket, og hvor et Arbejde med Problemerne maa ske kunde afføde visse tiltrækkende Resultater.

Den højtærede Indenrigsminister sagde i sin Forelæggelsestale nogle Ord om Bestræbelser for at faa denne Lovgivning til at gælde ogsaa i tilstødende Kommuner. Dette vil jeg i høj Grad anbefale. Københavns Kommune ligger jo ikke saadan, som da man fik Byggeloven af 1889, hvor man havde alle de frie Arealer uden for Voldene, som Demarkationens Ophævelse havde frigjort. Den er efterhaanden igen marcheret ud til Grænserne af vore Nabo-kommuner, og den næste større Udvidelse af Byen foregaar ikke inden for Københavns egne Grænser, men uden for dem i andre Kommuner. Det er derfor uomgængelig nødvendigt, at en Byggelovgivning kommer til at danne et Bindeled mellem disse Kommuner, saaledes at Forholdene ikke slipper Myndighederne af Hænde og vi faar en kaotisk Udvikling af Bebyggelsen, saadan som vi i de senere Aar har været lige ved at faa i de Nabokommuner, Vigerslev og Hvidovre, der sidst var udsat for Presset fra København. Jeg udtaler Haabet om, at et saadant Arbejde kan komme til at foregaa, og i øvrigt anbefaler jeg ligesom de foregaaende Talere en velvillig og omhyggelig Behandling af Forslaget i Udvalg i det Haab, at denne Udvalgsbehandling og Vedtagelsen af Lovforslaget ikke maa trække saa længe ud, som Forberedelserne til at faa Forslaget forelagt for Rigsdagen har gjort.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen om den foreliggende Sag.

Uden for Dagsordenen giver jeg Ordet til det ærede Medlem Hr. J. S. Foget, for at han kan faa Lejlighed til at fremsætte et tidligere anmeldt Lovforslag.

J. S. Foget: Jeg har herved den Ære for det høje Folketing at forelægge *Forslag til Lov om foreløbige økonomiske Lempelser for Landbruget*. Forslaget gaar ud paa at fredlyse Landmænd i Tiden fra vedkommende Ejendoms administrative Indlemelse i Iagttagedesdistrikt eller Lokalafspærring paa Grund af Mund- og Klovesyge og til 3 Uger efter dennes endelige